2023/2820

18.12.2023.

PROVEDBENA UREDBA KOMISIJE (EU) 2023/2820

od 15. prosinca 2023.

o utvrđivanju hitne financijske potpore za poljoprivredne sektore pogođene prirodnim katastrofama u Grčkoj i Sloveniji

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 1308/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o uspostavljanju zajedničke organizacije tržišta poljoprivrednih proizvoda i stavljanju izvan snage uredbi Vijeća (EEZ) br. 922/72, (EEZ) br. 234/79, (EZ) br. 1037/2001 i (EZ) br. 1234/2007 ([1]), a posebno njezin članak 221. stavak 1.,

budući da:

(1) Provedbenom uredbom Komisije (EU) 2023/1465 ([2]) brojnim državama članicama, među ostalim i Grčkoj i Sloveniji, stavljena je na raspolaganje hitna financijska potpora za poljoprivredne sektore pogođene posebnim problemima, uključujući određene nepovoljne meteorološke pojave, koji utječu na gospodarsku održivost poljoprivrednih proizvođača. Nakon stupanja na snagu te provedbene uredbe Grčku i Sloveniju nedavno su pogodile nove izvanredne prirodne katastrofe koje utječu na gospodarsku održivost poljoprivrednih proizvođača.

(2) Tijekom kolovoza i rujna 2023. dijelovi Grčke pogođeni su šumskim požarima dosad nezabilježenih razmjera, a potom i poplavama, koje su nanijele veliku štetu poljoprivrednom zemljištu pogođenih regija.

(3) Sloveniju su 3. i 4. kolovoza 2023. pogodile izvanredne količine padalina i jake oluje koje su prouzročile odrone tla i poplave, što je pak nanijelo veliku štetu znatnom dijelu poljoprivrednog zemljišta te države članice.

(4) Premda postoje naznake da do sličnih pojava dolazi jer općenito sve više rastu rizici za poljoprivredu povezani s klimatskim promjenama, u Grčkoj i Sloveniji njihov je intenzitet bio izvanredan.

(5) Znatna šteta i posljedični gubitak prihoda koje su te pojave prouzročile pogođenim poljoprivrednim proizvođačima u Grčkoj i Sloveniji ugrožavaju gospodarsku održivost poljoprivrednih gospodarstava.

(6) Na temelju Provedbene uredbe (EU) 2023/1465 Grčka i Slovenija primile su potporu za ublažavanje posljedica posebnih problema na poljoprivredne proizvođače. Međutim, s obzirom na razmjere i težinu štete koju su tijekom ljeta 2023. proizvođačima prouzročile izvanredne meteorološke pojave ta potpora nije dovoljna. Stoga bi trebalo donijeti novu izvanrednu mjeru kako bi se doprinijelo rješavanju posebnih problema nastalih slijedom tih pojava.

([1]) SL L 347, 20.12.2013., str. 671., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1308/oj.

([2]) Provedbena uredba Komisije (EU) 2023/1465 od 14. srpnja 2023. o utvrđivanju hitne financijske potpore za poljoprivredne sektore pogođene posebnim problemima koji utječu na gospodarsku održivost poljoprivrednih proizvođača (SL L 180, 17.7.2023., str. 21., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2023/1465/oj).

(7) Spomenute poteškoće poseban su problem u smislu članka 221. Uredbe (EU) br. 1308/2013 koji se ne može odmah riješiti mjerama poduzetima na temelju članaka 219. ili 220. te uredbe. Situacija nije izravno povezana s određenim tržišnim poremećajem ili opasnošću od takvog poremećaja. Nije povezana ni s mjerama za suzbijanje širenja bolesti životinja ili s mjerama povezanima s gubitkom povjerenja potrošača zbog opasnosti za zdravlje ljudi, životinja ili biljaka.

(8) Iznose koji se stavljaju na raspolaganje Grčkoj i Sloveniji trebalo bi utvrditi na temelju neto gornjih granica za izravna plaćanja utvrđenih u Prilogu V. Uredbi (EU) 2021/2115 Europskog parlamenta i Vijeća ([3]), posebno uzimajući u obzir relativni udio Grčke i Slovenije u poljoprivrednom sektoru Unije te posljedice nedavnih pojava u tim državama članicama.

(9) Grčka i Slovenija potporu bi trebale raspodijeliti najučinkovitijim kanalima i na temelju objektivnih i nediskriminirajućih kriterija kojima se uzimaju u obzir razmjeri poteškoća i gospodarske štete s kojima se suočavaju pogođeni poljoprivrednici. Trebale bi se pobrinuti da ti poljoprivrednici budu krajnji korisnici potpore i da se izbjegne narušavanje tržišta i tržišnog natjecanja.

(10) Budući da bi se iznosima dodijeljenima Grčkoj i Sloveniji samo djelomično otklonile gospodarske poteškoće s kojima se suočavaju poljoprivrednici, tim državama članicama trebalo bi omogućiti da proizvođačima dodijele dodatnu nacionalnu potporu u skladu s uvjetima i u rokovima utvrđenima ovom Uredbom.

(11) Kako bi se Grčkoj i Sloveniji omogućila fleksibilna raspodjela potpore u skladu s okolnostima pogođenih poljoprivrednika, trebalo bi im dopustiti da je kumuliraju s drugom potporom financiranom iz Europskog fonda za jamstva u poljoprivredi i Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj, pri čemu treba izbjeći dodjelu prekomjerne naknade poljoprivrednicima.

(12) Kako bi se izbjegla prekomjerna naknada, Grčka i Slovenija trebale bi voditi računa o potpori dodijeljenoj u okviru drugih nacionalnih instrumenata potpore ili drugih instrumenata potpore Unije ili privatnih programa za ublažavanje predmetnih ekonomskih gubitaka.

(13) Iz proračunskih razloga Unija bi trebala financirati rashode koje Grčka i Slovenija budu imale u okviru ove izvanredne mjere samo ako nastanu prije određenog datuma za prihvatljivost rashoda. Stoga bi potporu u okviru ove izvanredne mjere trebalo isplatiti do 31. svibnja 2024.

(14) Kako bi Unija mogla pratiti učinkovitost mjere uvedene ovom Uredbom, Grčka i Slovenija trebale bi Komisiji dostaviti detaljne informacije o provedbi ove Uredbe.

(15) Kako bi poljoprivrednici mogli što prije primiti potporu, Grčkoj i Sloveniji trebalo bi omogućiti da bez odgode započnu s provedbom ove Uredbe. Stoga bi ova Uredba trebala stupiti na snagu sljedećeg dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

(16) Mjera predviđena u ovoj Uredbi u skladu je s mišljenjem Odbora za zajedničku organizaciju tržišta poljoprivrednih proizvoda,

DONIJELA JE OVU UREDBU:

Članak 1.

1. Grčkoj se stavlja na raspolaganje potpora Unije u ukupnom iznosu od 43 082 500 EUR, a Sloveniji se stavlja na raspolaganje potpora Unije u ukupnom iznosu od 8 585 500 EUR za pružanje izvanredne potpore poljoprivrednicima u skladu s uvjetima utvrđenima u ovoj Uredbi.

([3]) Uredba (EU) 2021/2115 Europskog parlamenta i Vijeća od 2. prosinca 2021. o utvrđivanju pravila o potpori za strateške planove koje izrađuju države članice u okviru zajedničke poljoprivredne politike (strateški planovi u okviru ZPP-a) i koji se financiraju iz Europskog fonda za jamstva u poljoprivredi (EFJP) i Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj (EPFRR) te o stavljanju izvan snage uredbi (EU) br. 1305/2013 i (EU) br. 1307/2013 (SL L 435, 6.12.2021., str. 1., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/2115/oj).

2. Grčka i Slovenija koriste iznose iz stavka 1. za mjere čiji je cilj najpogođenijim poljoprivrednicima nadoknaditi ekonomske gubitke koji utječu na njihovu održivost.

3. Mjere se poduzimaju na temelju objektivnih i nediskriminirajućih kriterija kojima se u obzir uzimaju ekonomski gubici pogođenih poljoprivrednika i osigurava da plaćanja koja proizlaze iz tih mjera ne uzrokuju narušavanje tržišta ili tržišnog natjecanja.

4. Ako poljoprivrednici nisu izravni primatelji isplata potpore Unije, Grčka i Slovenija dužne su osigurati da se ekonomska korist od te potpore u potpunosti prenese na njih.

5. Rashodi Grčke i Slovenije iz stavka 1. povezani s plaćanjima za mjere iz stavka 2. prihvatljivi su za potporu Unije samo ako se ta plaćanja izvrše do 31. svibnja 2024.

6. Mjere predviđene ovom Uredbom mogu se kumulirati s potporom financiranom iz Europskog fonda za jamstva u poljoprivredi i Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj.

7. Grčka i Slovenija mogu dodijeliti dodatnu nacionalnu potporu za mjere poduzete na temelju stavka 2. do najviše 200 % odgovarajućih iznosa utvrđenih u stavku 1., na temelju objektivnih i nediskriminirajućih kriterija i pod uvjetom da plaćanja koja proizlaze iz tih mjera ne uzrokuju narušavanje tržišta ili tržišnog natjecanja ili prekomjernu naknadu.

8. Kako bi se izbjegla prekomjerna naknada, Grčka i Slovenija pri dodjeli potpore na temelju ove Uredbe vode računa o potpori dodijeljenoj u okviru drugih nacionalnih instrumenata potpore ili drugih instrumenata potpore Unije ili privatnih programa za ublažavanje predmetnih ekonomskih gubitaka.

Članak 2.

1. Grčka i Slovenija Komisiji bez odgode, a najkasnije do 29. veljače 2024., dostavljaju sljedeće informacije o mjerama provedenima na temelju članka 1.:

(a) opis mjera koje će poduzeti;

(b) kriterije na temelju kojih su utvrđene metode za dodjelu potpore i obrazloženje načina raspodjele potpore među poljoprivrednicima;

(c) željeni učinak mjera u smislu naknade ekonomskih gubitaka poljoprivrednika;

(d) mjere poduzete kako bi se provjerilo je li postignut željeni učinak mjera;

(e) mjere poduzete kako bi se izbjeglo narušavanje tržišnog natjecanja i prekomjerna naknada;

(f) predviđena plaćanja rashoda Unije po mjesecima do 31. svibnja 2024.;

(g) razinu dodatne potpore dodijeljene u skladu s člankom 1. stavkom 7.;

(h) mjere poduzete za kontrolu prihvatljivosti poljoprivrednika i zaštitu financijskih interesa Unije.

2. Najkasnije do 15. listopada 2024. Grčka i Slovenija Komisiju obavješćuju o ukupnim plaćenim iznosima po mjeri, prema potrebi raščlanjenima na potporu Unije i dodatnu nacionalnu potporu, o broju i vrsti korisnika te procijenjenoj učinkovitosti mjere.

Članak 3.

Ova Uredba stupa na snagu sljedećeg dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 15. prosinca 2023.

Za Komisiju
Predsjednica
Ursula VON DER LEYEN